KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN

Naar een nieuwe gemeenschappelijkheid voor Brussel

Metaforum symposium van werkgroep ‘Territorium, identiteit en conflict in Brussel’ 13 februari 2012

Samenstelling werkgroep
Coördinatoren: André Loeckx en Stijn Oosterlynck (Architectuur, Stedenbouw en Ruimtelijke Ordening)

Chris Kesteloot (Geografie), Johan Leman (Interculturalisme, Migratie en Minderheden), Bart Pattyn (Filosofie), Luc Reychler (Internationaal en Europees Beleid) en Norbert Vanbeselaere (Sociale en Culturele Psychologie)

Inhoudstafel

Deel 1: Probleemstelling

1.1 Brussel ‘over- en onderbezet’

1.2 Territorium, identiteit en conflict: een kwestie van framing

1.3 Verbrokkeling van het historisch gedeeld frame

1.4 Drie problematische reducties

Deel 2: Op zoek naar een nieuwe gemeenschappelijkheid

De blik verruimen: 4 x Brusselse complexiteit lezen

Vier Pistes voor een nieuwe gemeenschappelijkheid

Deel 3: 10 standpunten voor discussie

- 4 pisten ontwikkelen voor het opladen van een nieuwe gemeenschappelijkheid

- Piste #1: Taal en territorialiteit
- Piste #2: Naar Brussel-Europa
- Piste #3: Vorm geven aan de metropolitane ruimte
- Piste #4: Naar een overlegstad

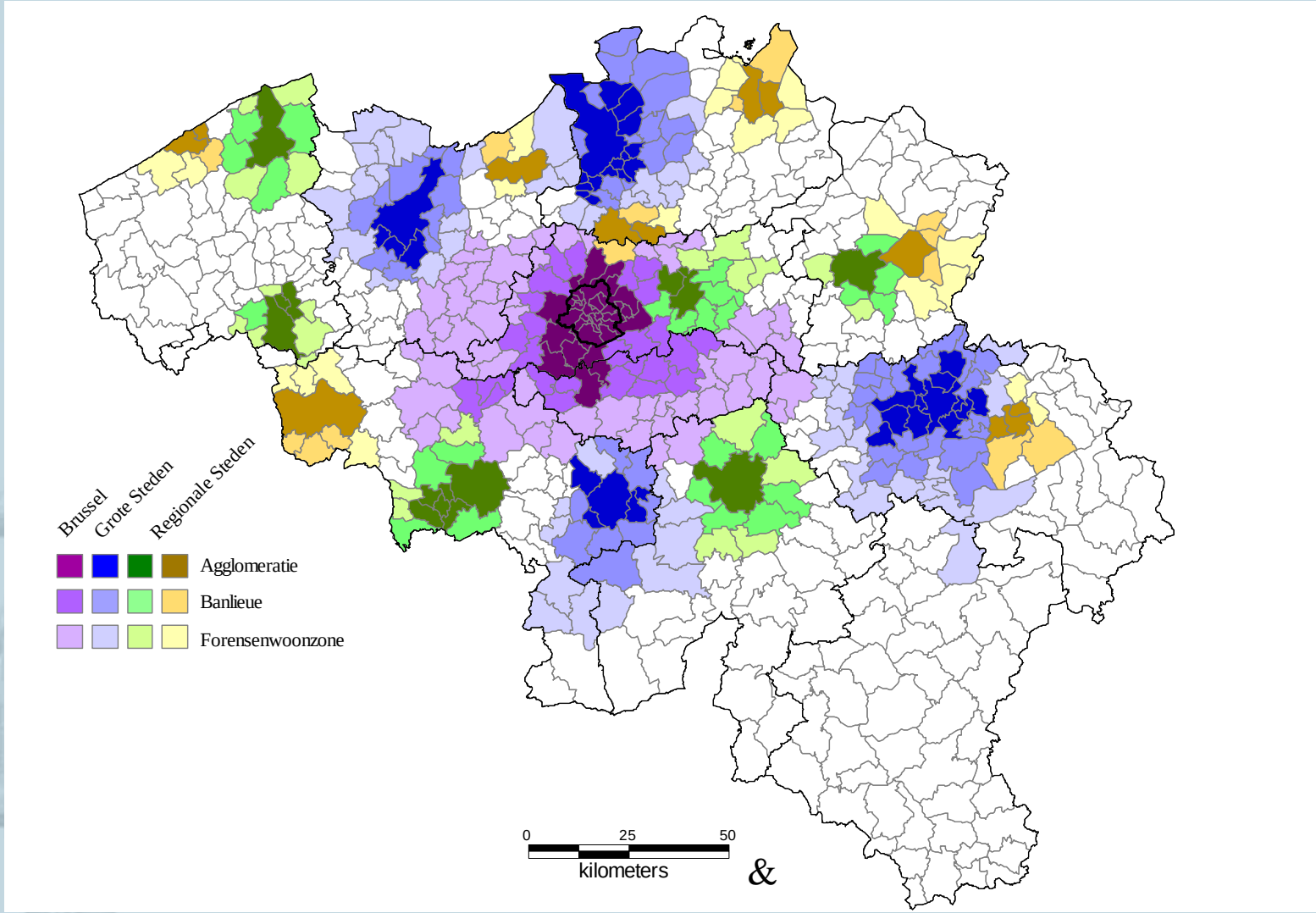
Naar een pact tussen rijk en arm

- Brussel buiten Brussel
- Sociale, economische en culturele troeven en uitdagingen
- Een financieringsprobleem
- Drie Brusselaars en een goed scenario
- De voorwaarden van het pact

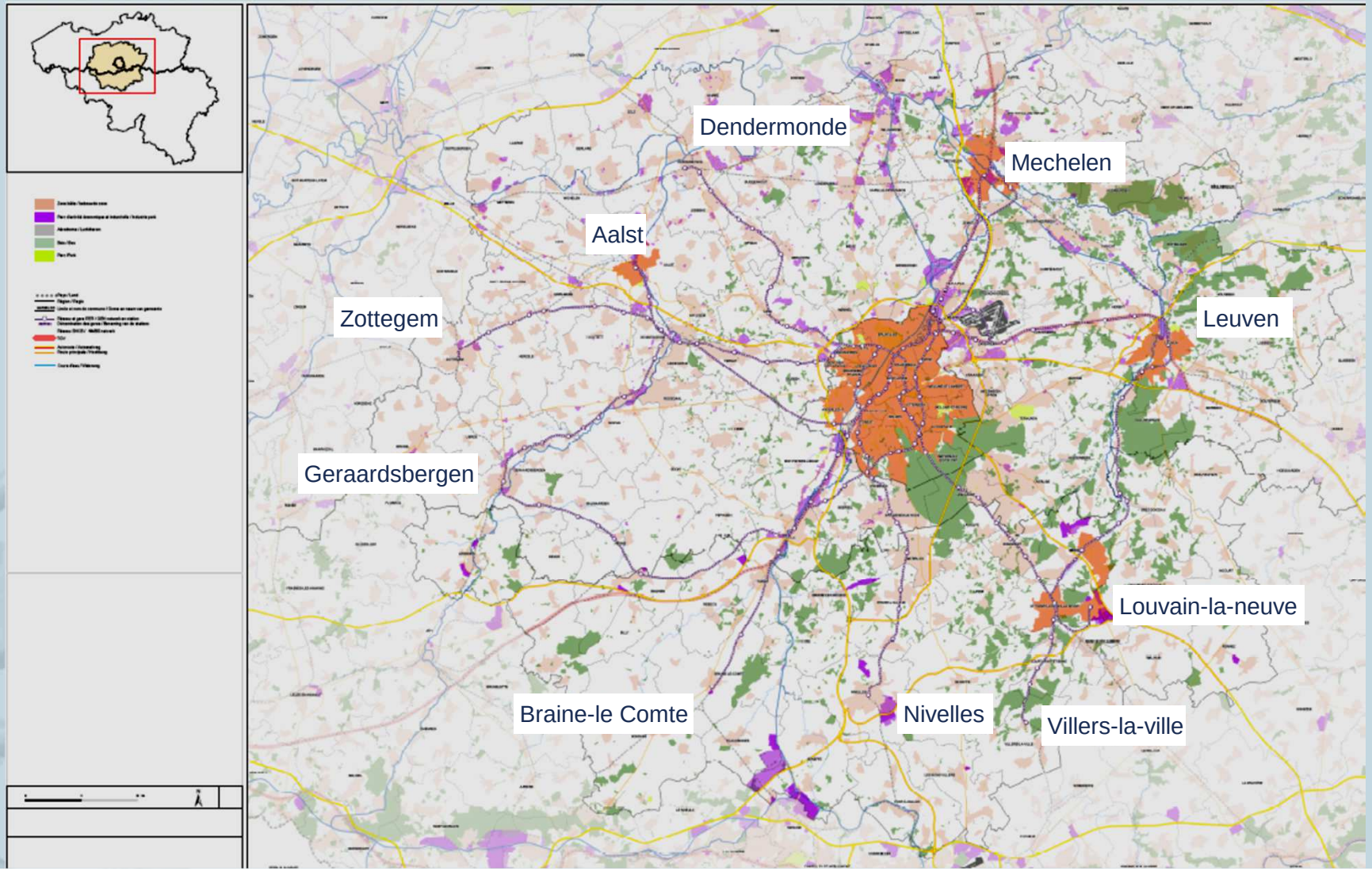
Brussel buiten Brussel

- De Belgische stadsgewesten 2001

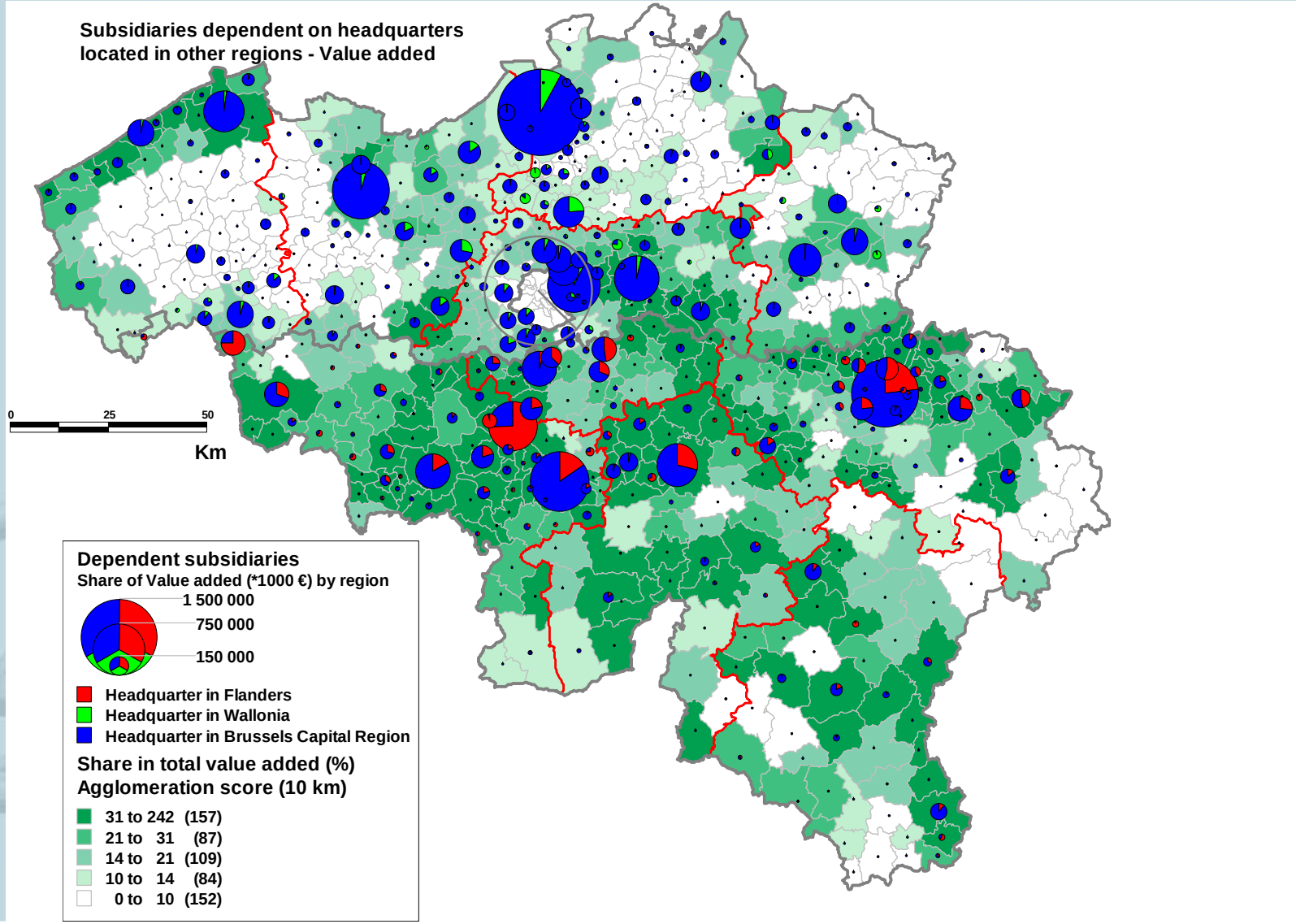
Brussel buiten Brussel

- Het Gewestelijk ExpresNetwerk

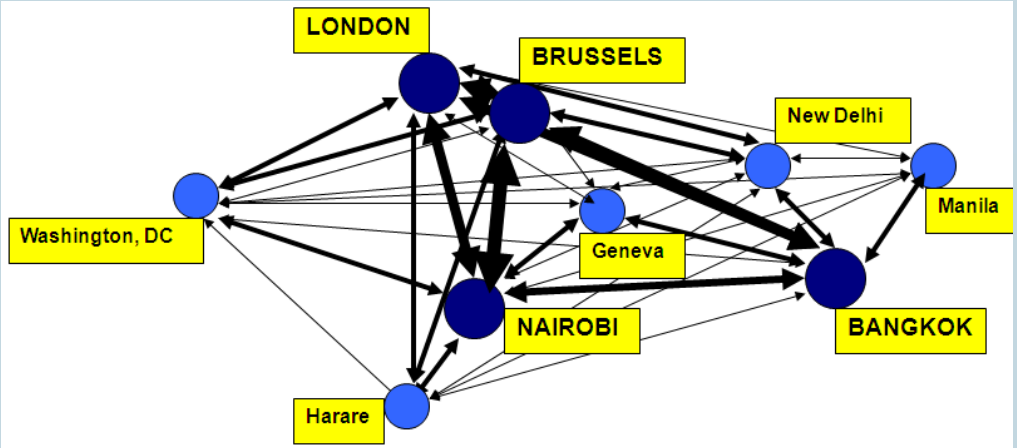
Brussel buiten Brussel

- Bedrijven in België vanuit Brussel gecontroleerd

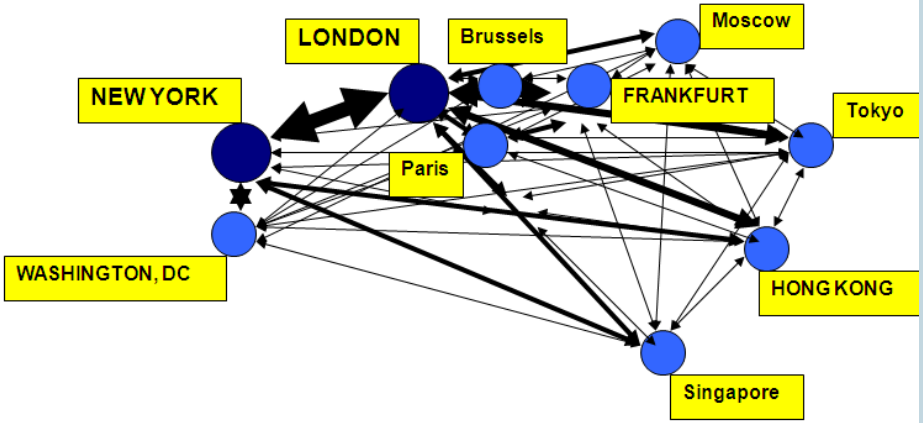

Brussel buiten Brussel

- Brussel in het globale stedelijk netwerk

WORLD SPACE OF FLOWS VI:
Non-Governmental Organizations

WORLD SPACE OF FLOWS III:
Global Legal Services

Sociale economische en culturele troeven en uitdagingen

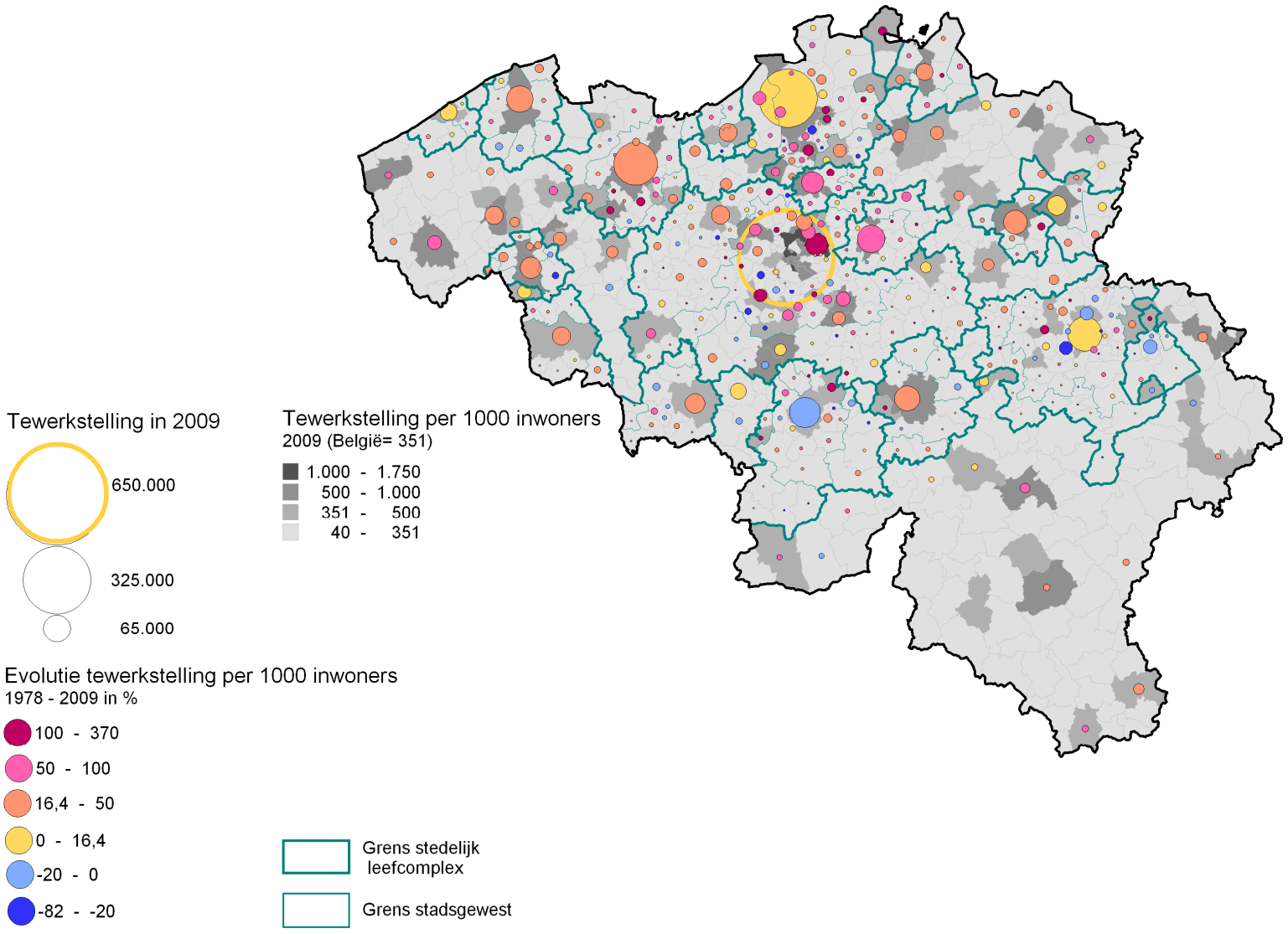
Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- Internationale rol
  - 159 ambassades
  - 30.000 EU ambtenaren
  - Arbeidsmigratie Middellandse Zee
  - Tricontinentale nieuwe migratie

Brussels stadsgewest

- 1.900.000 inwoners
  - 25% tewerkstelling in België
  - 40% toegevoegde waarde in België (2006)

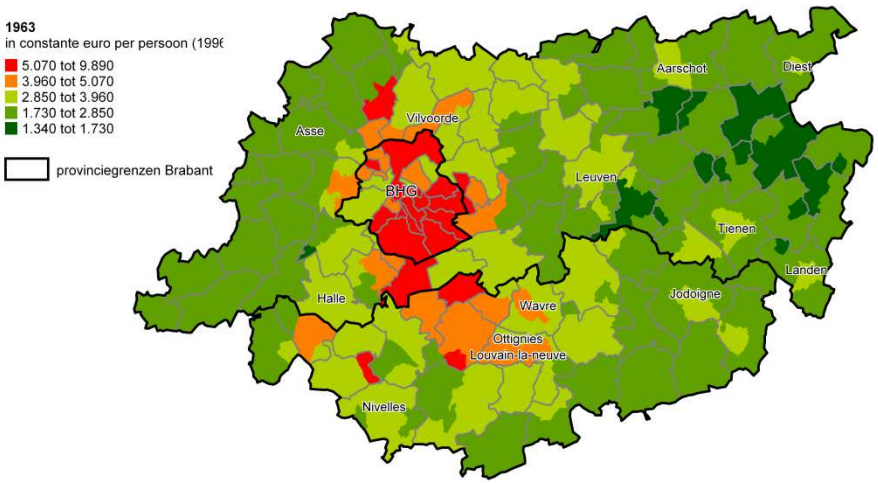
Sociale economische en culturele troeven en uitdagingen

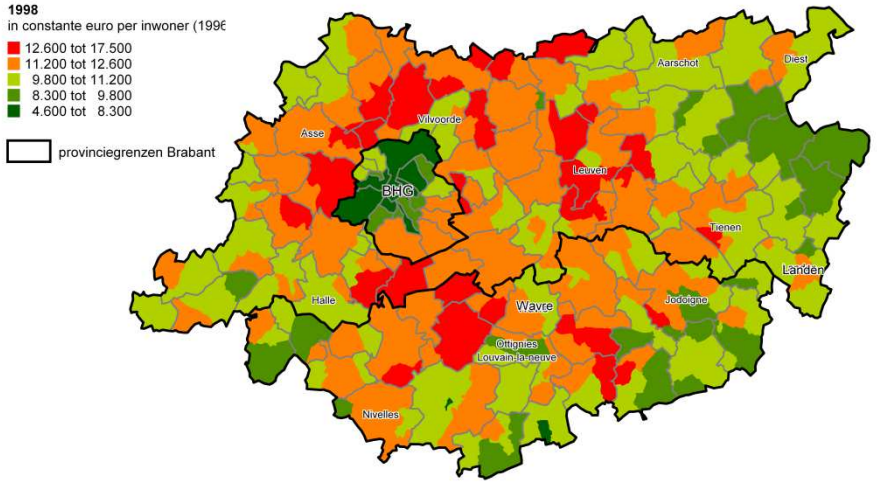

Suburbanisatie

- Sociaal selectief proces:

  van rijk centrum en arme periferie
  naar arm centrum en rijke periferie

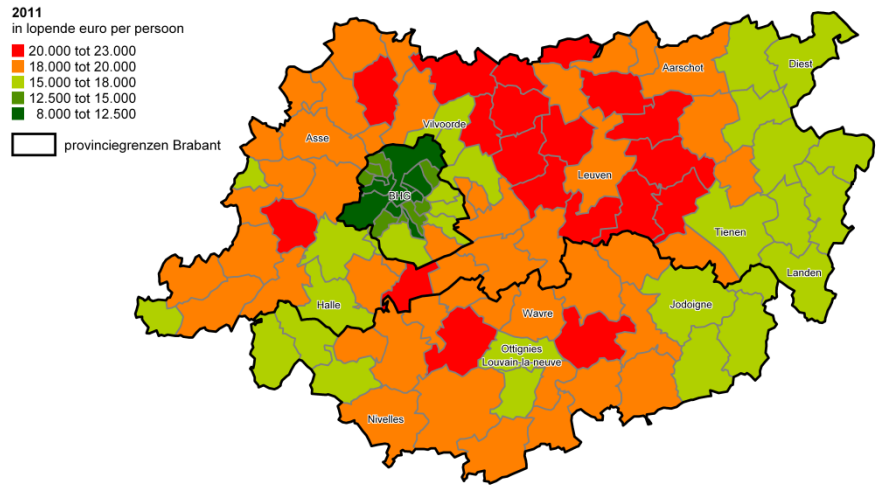

Suburbanisatie

- Sociaal selectief proces:

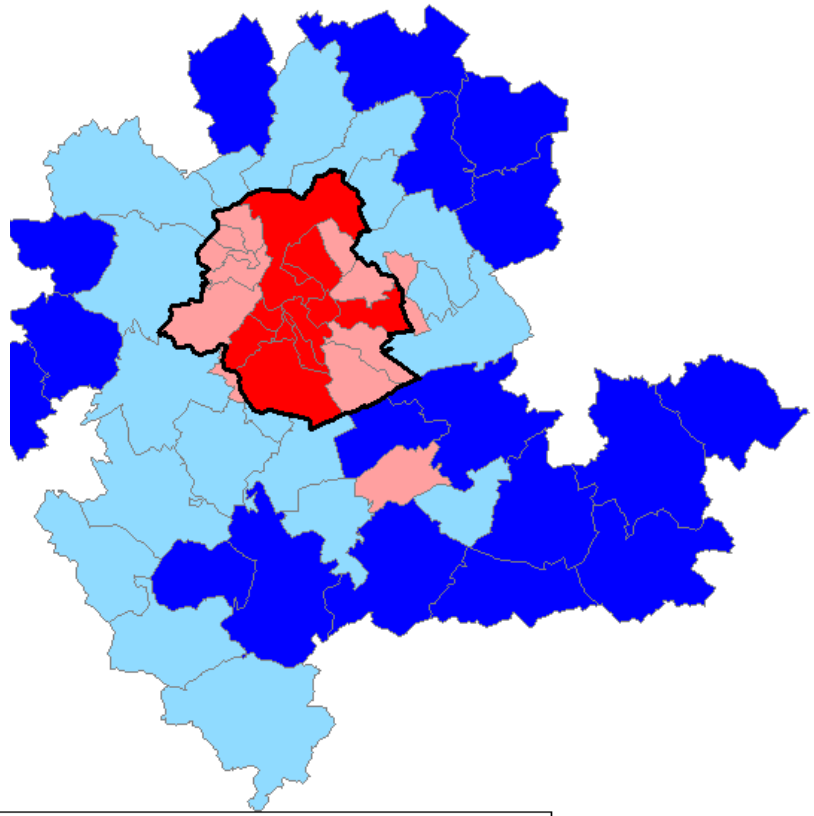
  van rijk centrum en arme periferie
  naar arm centrum en rijke periferie

Een financieringsprobleem

- Wegkwijnende fiscale basis in het BHG

Evolutie totale inkomend door:
- Bevolkingsevolutie
- Inkomensverandering
- Sociaal-economische selectiviteit van suburbanisatie
- Immigratiegolven
- Gentrificatie (?)

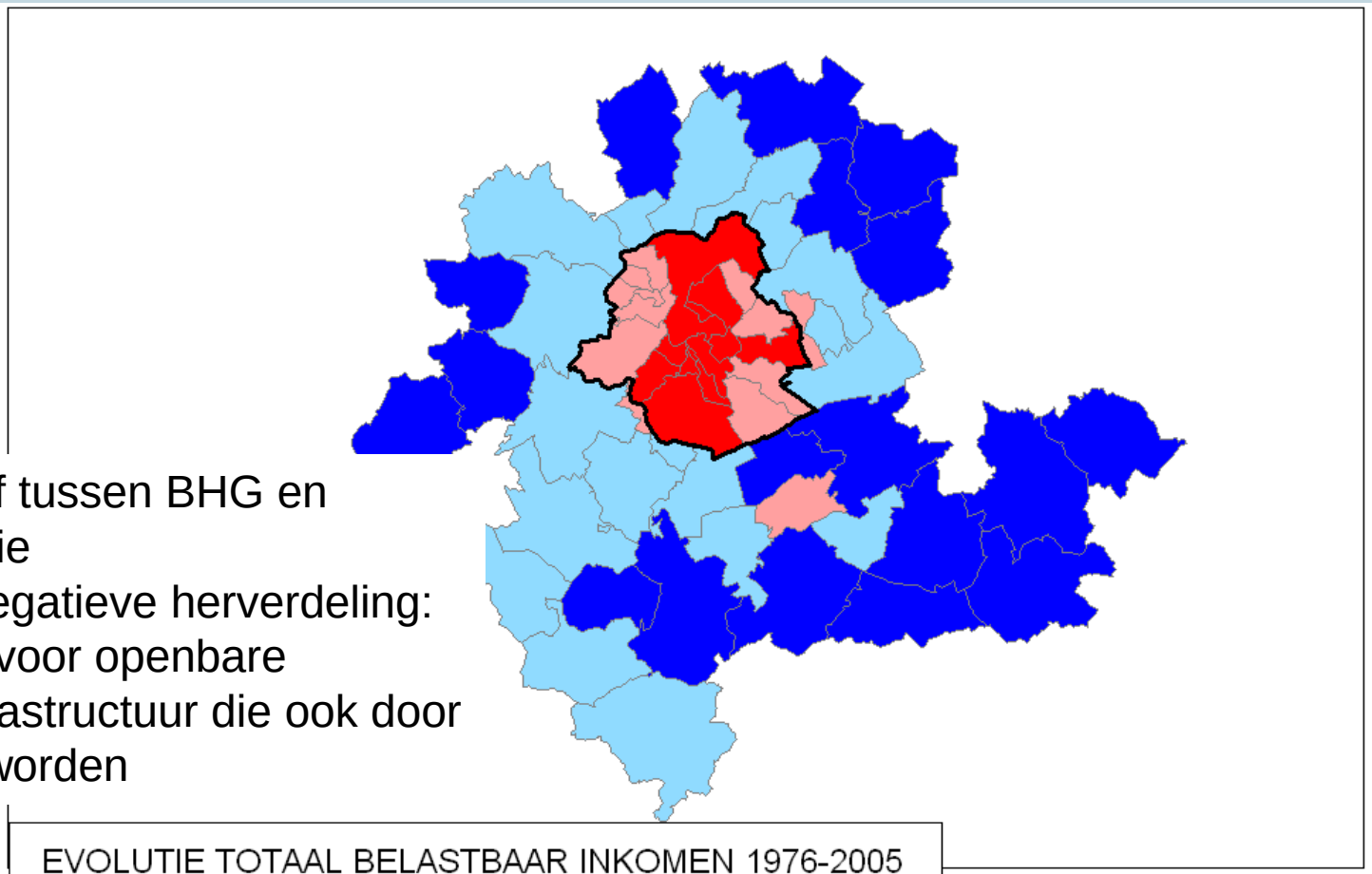
EVOLUTIE TOTAAL BELASTBAAR INKOMEN 1976-2005

1976=100 Constante prijzen 2004

200 to 337
150 to 200
110 to 150
99 to 110

Een financieringsprobleem

- Wegkwijnende fiscale basis in het BHG

Groeiende kloof tussen BHG en periferie

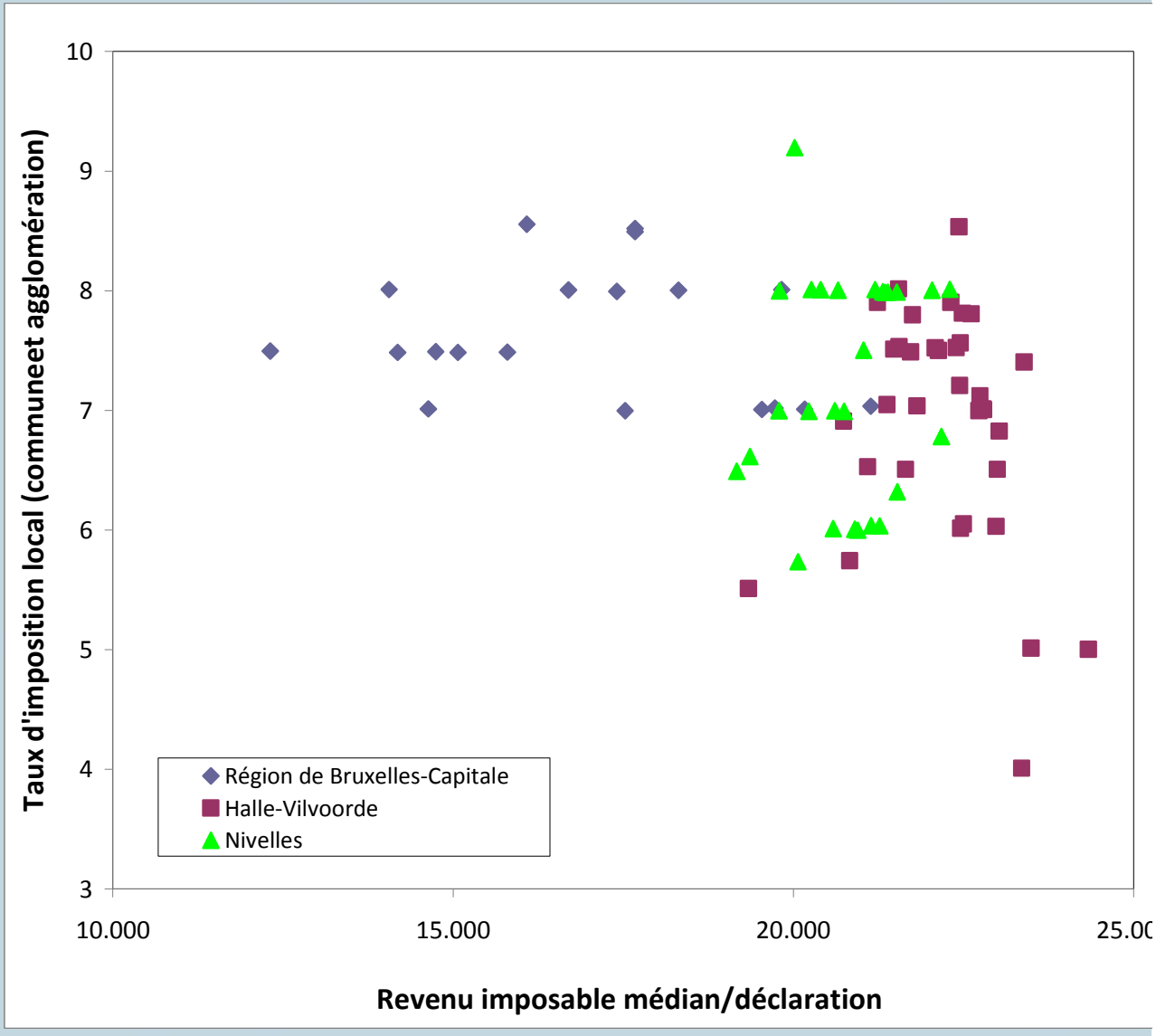
Toenemende negatieve herverdeling: Armen betalen voor openbare diensten en infrastructuur die ook door rijken gebruikt worden

Een financieringsprobleem

- Wegkwijnende fiscale basis in het BHG

Tendens tot hogere belastingsvoeten in BHG:
- financieren van centraliteit
- financieren van sociaal beleid

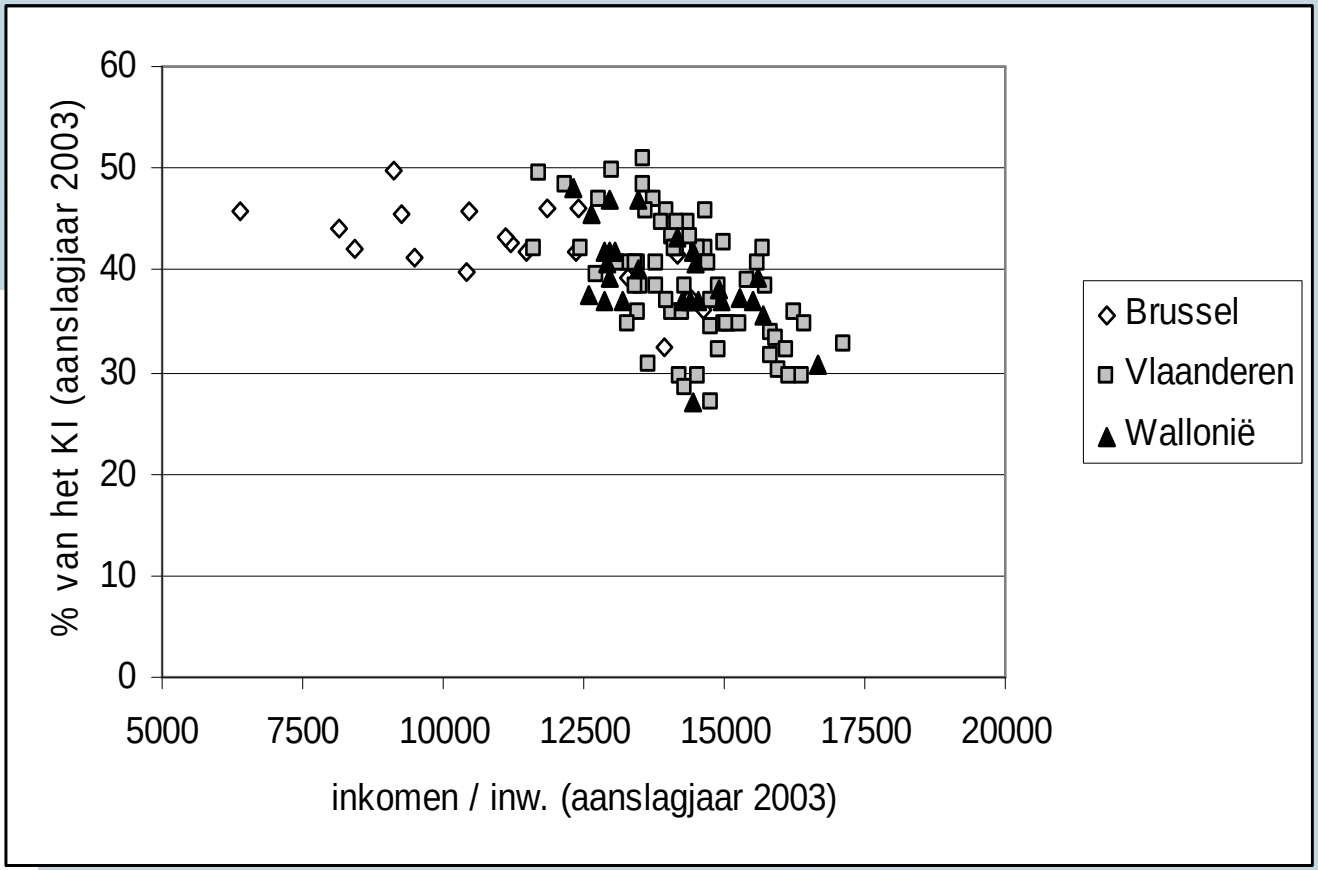
Lage belastingsvoeten in periferie levert meer middelen voor minder noden

Een financieringsprobleem

- Wegkwijnende fiscale basis in het BHG

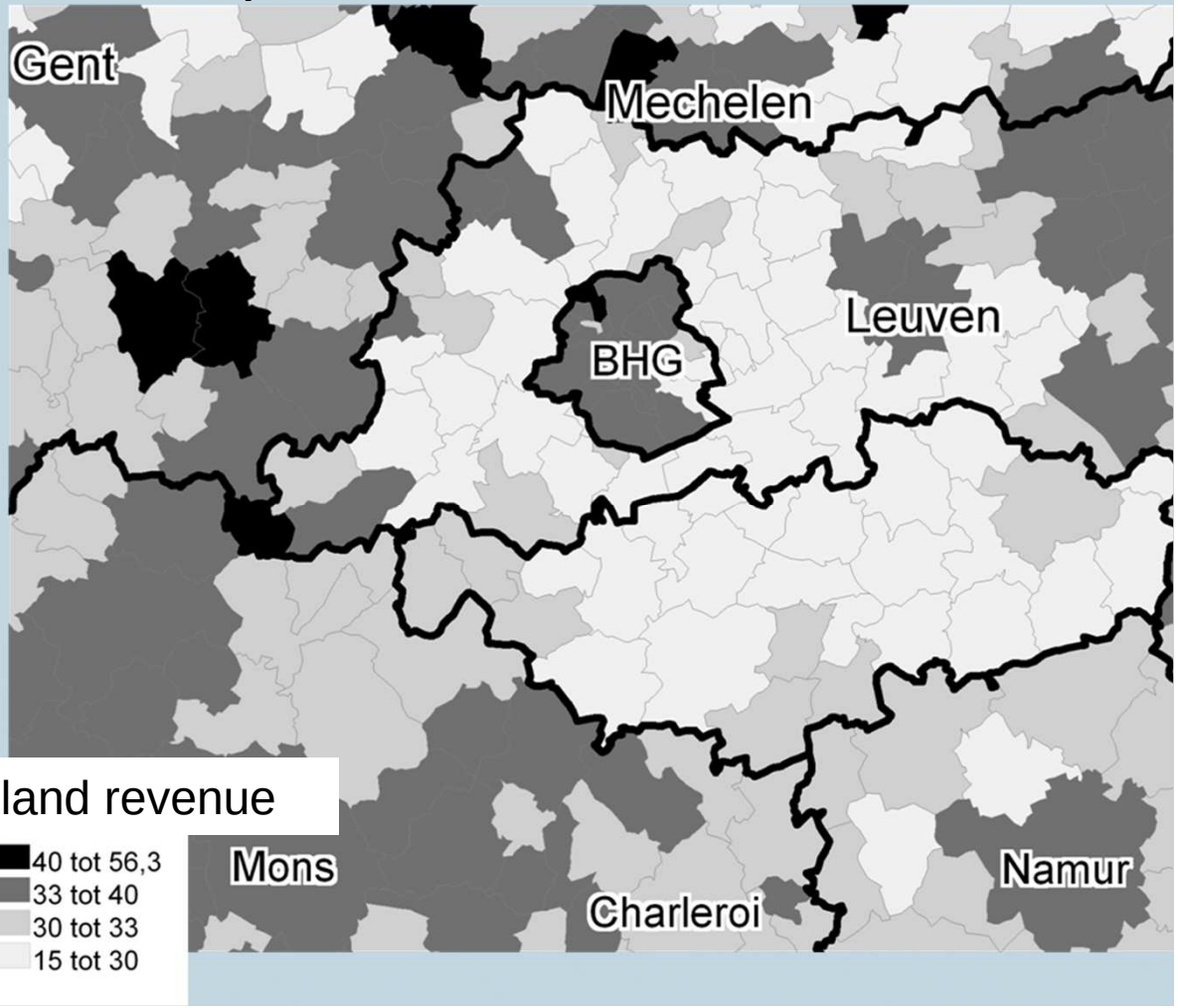
Tendens tot hogere belastingsvoeten in BHG:
financieren van centraliteit
financieren van sociaal beleid
Lage belastingsvoeten in periferie levert meer middelen voor minder noden

Een financieringsprobleem

- Wegkwijnende fiscale basis in het BHG

Municipal tax rate on land revenu, 2010

Tendens tot hogere belastingsvoeten in BHG:
- financieren van centraliteit
- financieren van sociaal beleid

Lage belastingsvoeten in periferie levert meer middelen voor minder noden

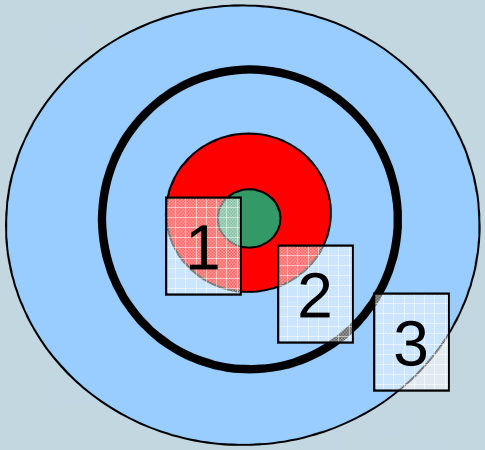
Drie Brusselaars en een goed scenario

jobs en diensten

armen & nieuwkomers

middenklasse & rijken

gemeentegrens

1 armen en nieuwkomers

2 stedelijke middenklasse

3 stadsgebruikers

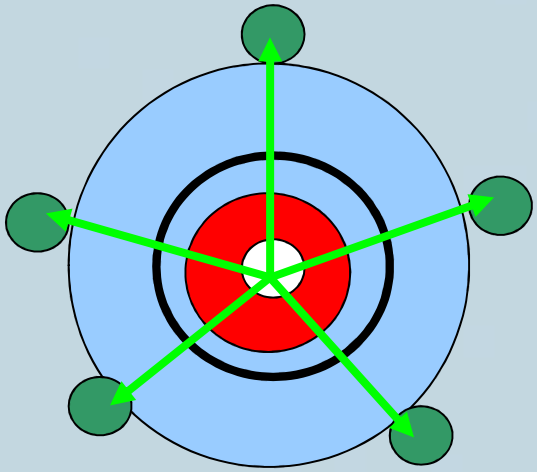
Drie Brusselaars en een goed scenario

jobs en diensten

armen & migranten

middenklasse & rijken

gemeentegrens

“Edge cities” en het gevaar van de nutteloze stad

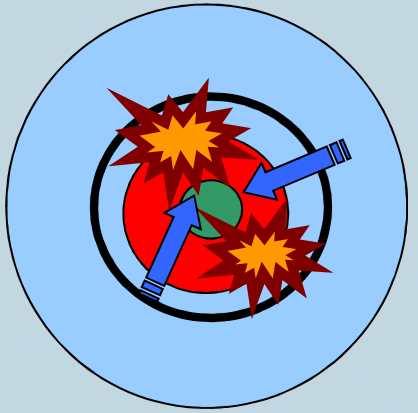
Drie Brusselaars en een goed scenario

jobs en diensten

armen & migranten

middenklasse & rijken

gemeentegrens

Recht op de stad voor wie het kan betalen en het gevaar van de repressieve stad

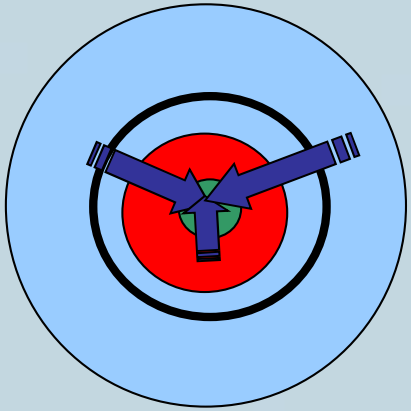
Drie Brusselaars en een goed scenario

jobs en diensten

armen & migranten

middenklasse & rijken

gemeentegrens

Een gedeelde verantwoordelijkheid van de drie Brusselaars:

Naar een overlegstad

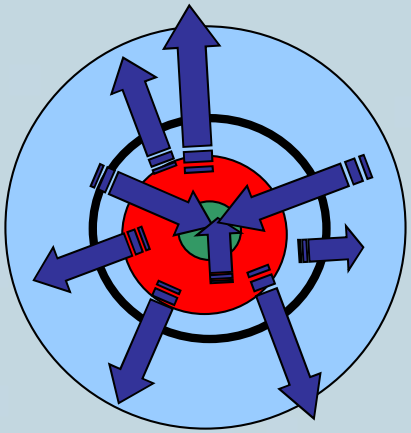
Drie Brusselaars en een goed scenario

jobs en diensten

armen & migranten

middenklasse & rijken

gemeentegrens

Een gedeelde metropolitane ruimte van de drie Brusselaars:

Naar een overlegstad

De voorwaarden van het pact

Naar een overlegstad:

- Van taalstrijd naar gastvrijheid
- Van Brussel-België naar Brussel-Europa
- Naar nieuwe, integrerende stedenbouwkundige figuren: ring, woud, kanaal
- Een nieuw pact tussen rijk en arm
  - directe inspraak van stadsgebruikers in beleid metropool
  - politieke versterking/integratie van armen en nieuwkomers
  - samen werken aan de toekomst van de metropool

De voorwaarden van het pact

